

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

**pro období
2019 / 2027**

OBSAH

ÚVOD.....	3
1. Platná legislativa	4
2. Vymezení pojmů	6
3. Charakteristika školy.....	7
3.1 Typ školy	7
3.2 Velikost školy	7
4. Personální zajištění prevence	8
4.1 Školní poradenské pracoviště	8
4.2 Činnosti pedagogických pracovníků v oblasti prevence	8
5. Spolupráce s dalšími subjekty	10
6. Cíle školní preventivní strategie.....	10
6.1 Východiska školní preventivní strategie:	10
6.2 Cíle školní preventivní strategie:.....	10
7. Evaluace preventivní strategie.....	11
8. Finanční zajištění prevence	12

ÚVOD

Školní preventivní strategie je dlouhodobým dokumentem školy potřebným pro směřování a plánování primární prevence vzniku rizikových jevů u žáků. Vychází z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Školní preventivní strategie se na škole zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují k následným rizikovým projevům v chování žáků. Proto naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence patologických jevů a rizikového chování, který se stal nedílnou součástí výuky.

1. PLATNÁ LEGISLATIVA

Školní preventivní strategie vychází z těchto předpisů:

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j. 21149/2016
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT(Čj.: 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č.197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizující vyhlášku č. 72/2005 Sb.)
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisích a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění (novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb.)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění
- Zákon 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“
- Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.

- Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví při změně před škodlivými účinky návykových látek (31. 7. 2017) plně nahrazuje zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím, v platném znění
- Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

VNITŘNÍ SMĚRNICE - ŠKOLNÍ ŘÁD

2. VYMEZENÍ POJMŮ

Primární prevence rizikových projevů chování u žáků je zaměřena na:

- a) předcházení zejména následujícím rizikovým projevům v chování žáků:
- záškoláctví,
  - šikana, násilí,
  - divácké násilí,
  - kriminalita, delikvence, vandalismus,
  - závislost na politickém a náboženském extremismu,
  - rasismus, xenofobie,
  - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
  - onemocnění HIV/AIDS a dalšími nemocemi, šířícími se krevní cestou,
  - poruchy příjmu potravy – anorexie, bulimie,
  - netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
- b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:
- domácího násilí,
  - týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
  - ohrožování výchovy mládeže,
  - poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Základním principem strategie primární prevence je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, osvojení si pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti s cílem zabránění výskytu rizikového chování nebo omezení škod, způsobené již jeho výskytem mezi žáky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizování volného času - například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) *všeobecnou prevenci*, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) *selektivní prevenci*, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) *indikovanou prevenci*, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající žákům čelit sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.

Sekundární prevence - zahrnuje předcházení vzniku, rozvoji a přetrvávání rizikového chování. V tomto pojetí je sekundární prevence název pro včasnou intervenci, poradenství a léčení.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie, jejímž zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická, je zaměřena na vzdělávání žáků v odborné přípravě v oborech Praktická sestra (a původní dobíhající Zdravotnický asistent), Ošetřovatel a Sociální činnost. Ve vzdělávání žáků se klade důraz také na osobnostní přípravu a morální postoje nejen v teoretické rovině, ale i v praktické výuce.

Název	Střední zdravotnická škola Evangelické akademie
Adresa	Jánská 22, Brno
Kontakty	www.eabrno.cz , www.zdravka.eabrno.cz zdravka@eabrno.cz telefon 542 212 979
IČO	62159101
Obory	Ošetřovatel (3leté studium ukončené výučním listem) Zdravotnický asistent (4leté studium ukončené maturitou) – dobíhající Praktická sestra (4leté studium ukončené maturitou) Sociální činnost (nástavbové 2leté studium s maturitou)
Školní poradenské pracoviště	Ředitelka Výchovný poradce Metodik prevence Školní kaplanka, kariérový poradce

3.1 TYP ŠKOLY

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie byla z důvodu havarijního stavu budovy v Líšni přestěhována do centra města na ulici Jánskou, k dispozici má první a druhé patro. Budovu naše škola sdílí se soukromou školou Educ Janet, která obývá třetí patro. Společně využíváme přízemí se šatnami a tělocvičnou, schodiště a WC (dívčí je ve druhém patře, chlapecké ve třetím patře).

Škola má velkou spádovou oblast, žáci dojíždějí z celé republiky (zejména u nástavbového studia).

Ke škole náleží internát, který se nachází v centru města na ulici Opletalova. Je určen pouze pro dívky, chlapci využívají internáty jiných středních škol v Brně.

3.2 VELIKOST ŠKOLY

Škola patří svým počtem žáků mezi menší, což umožňuje žákům i pedagogům navázat bližší vazby a vytvářet příjemné klima.

4. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

4.1 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVIŠTĚ

Mgr. Renáta Michálková	Ředitelka školy
Mgr. Barbora Holá	Zástupkyně ředitelky školy
Mgr. et Mgr. Eva Šilhánová	Školní psycholog Sociální pedagog Kariérový poradce
Mgr. Jarmila Skoumalová	Školní metodik prevence
Mgr. Marta Žídková	Školní kaplanka Kariérový poradce

4.2 ČINNOSTI PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PREVENCE

Výchovný poradce:

- koordinuje společně se školním metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence,
- poskytuje poradenskou činnost žákům, zákonným zástupcům/rodičům a pedagogům,
- je informován o náhlém či přetrvávajícím školním neúspěchu žáka,
- je informován o zvýšené absenci žáka,
- koordinuje tvorbu individuálních vzdělávacích plánů a sleduje průběh jejich plnění,
- spolupracuje s příslušnými školskými poradenskými zařízeními, orgány a organizacemi,
- navrhuje opatření,
- navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise.

Školní metodik prevence:

- spoluvytváří Školní preventivní program a podílí se na jeho realizaci,
- shromažďuje a analyzuje informace varovných signálech rizikového chování od ostatních pedagogů, o osobnostních, rodinných či vztahových problémech žáka,
- řeší společně s dalšími pedagogickými pracovníky vzniklé problémy a dává podněty k jejich nápravě,
- zajišťuje programy primární prevence a spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence,
- koordinuje předávání informací o problematice rizikových jevů ve škole,
- hodnotí realizaci Školního preventivního programu.

Kariérový poradce:

- působí jako podpora žáků školy při hledání budoucího zaměření vzdělávání a profesní orientace,
- věnuje se podpoře žáků s potřebou podpůrných opatření/se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených předčasným ukončením studia při výběru povolání,

- spolupracuje s krajskými institucemi, organizacemi a firmami při realizaci průřezového tématu Člověk a svět práce ve škole a podpoře při vstupu na trh práce, spolupracuje s poradenskými pedagogickými pracovišti,
- věnuje se poradenství v oblasti mobility a profesních příležitostí v zahraničí.

Sociální pedagog:

- vytváří propojení mezi školou a jinými subjekty, např. obcí, policií, státním zástupcem a zdravotnickým zařízením,
- součástí práce je poskytování mediace mezi školou, rodiči a uvedenými institucemi a pomoc s právními a sociálními otázkami,
- pomáhá žákům, jejichž rodiny nemají dostatečnou kapacitu pomoci s přípravou do školy a s motivací ke studiu.

Školní kaplanka:

- má na škole specifickou roli, která spočívá v podpoře žáků, v rozhovorech a setkávání se s nimi např. nad šálkem čaje,
- poskytuje bezpečný prostor při hledání odpovědí na otázky: kdo jsem odkud a kam jdu a co je smyslem mého života,
- spolupracuje při odhalování rizikového chování a jeho řešení.

Třídní učitel:

- spolupracuje se školním poradenským pracovištěm na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Školního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě), podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném prostředí.

Ostatní pedagogičtí pracovníci:

- rozvíjejí kompetence žáků v oblasti sociálních dovedností,
- konzultují případné problémy a navrhují opatření, na pedagogických radách hodnotí uplynulé období školního roku,
- jsou v kontaktu se zákonnými zástupci/rodiči svých žáků, především prostřednictvím třídních učitelů.

Ředitelka školy:

- sleduje účinnost prevence rizikového chování,
- sleduje problémy v kontextu celé školy,
- v případě potřeby provádí personální a organizační opatření směřující k nápravě nedostatků,
- svolává v případě potřeby výchovnou komisi.

5. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY

- Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Brno
- Pedagogicko-psychologická poradna Brno
- Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti Brno
- Společnost Podané ruce Brno
- Centrum Anabell
- Středisko výchovné péče při DDÚ
- Dětské krizové centrum SPONDEA
- Krizové centrum při FN Brno
- Policie ČR
- OSPOD

6. CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

6.1 VÝCHODISKA ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE:

- je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení,
- je zpracována systémově, vychází ze školních vzdělávacích plánů,
- jejím cílem je efektivnost a realizovatelnost,
- reaguje na podmínky školy,
- jejím cílem je podpora zdraví, výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti,
- na základě rozpracování školní preventivní strategie je vypracován Školní preventivní program,
- zaměřuje se na oblast rizikového chování,
- jejím obecným cílem je oddálení, zabránění a snižování výskytu projevů rizikového chování,
- zaměřuje se na zvyšování schopnosti žáků činit informovaná a odpovědná rozhodnutí,
- podporuje zdrav životní styl.

6.2 CÍLE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE:

a) dlouhodobé:

- výchova ke zdravému životnímu stylu,
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí,
- funkční systém primární prevence na škole,
- rozvoj spolupráce školního poradenského pracoviště a všech pracovníků školy,
- podpora a udržení příznivého sociálního klimatu ve škole,
- podpora rizikových a ohrožených skupin žáků,
- důraz na osobnostní charakteristiku žáků jako budoucích zdravotnických a sociálních pracovníků,
- podpora správné hodnotové a postojoyé orientaci žáků,
- podpora a vedení žáků ke zdravému sebevědomí, správnému sebehodnocení, schopnosti stanovit si v životě reálné cíle, k poznávání sebe sama.

b) střednědobé:

- výchova a vzdělávání žáka zaměřené na jeho zodpovědnost za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku,
- podpora a výchova ke zdravému životnímu stylu a osvojení pozitivního sociálního chování,
- spolupráce školy a rodiny,
- spolupráce s poradenskými školskými zařízeními a dalšími institucemi a organizacemi, jejichž činnost je zaměřena na prevenci rizikových jevů.
- vytvoření dlouhodobé funkční strategie školy v oblasti prevence rizikového chování,
- udržení příznivého sociálního klimatu – atmosféru důvěry, příznivých vzájemných vztahů,
- sledování klimatu školy a aktivní vyhledávání rizikových jevů,
- získání podpory a spolupráce všech pedagogických pracovníků školy v otázce nutnosti prevence a její realizace,
- snížení počtu rizikového chování u žáků školy (zejména záškoláctví, kouření, agrese a šikany).

c) krátkodobé:

- mapování potřeb v oblasti primární prevence,
- plánování preventivních aktivit v závislosti na potřebách a aktuální situaci,
- realizace preventivních aktivit všemi dostupnými formami - v rámci ŠVP, v rámci dalších aktivit školy, formou spolupráce s externími organizacemi a institucemi,
Konkrétní krátkodobé cíle jsou obsahem Školního minimálního programu.

7. EVALUACE PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Vyhodnocení školní preventivní strategie provádí školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky na konci daného období.

Evaluace je zaměřena na:

- klima školy,
- efektivitu preventivních aktivit,
- výskyt rizikového chování,
- úroveň spolupráce pracovníků školy,
- úroveň spolupráce s externími organizacemi.

Obsahem evaluace je:

- zmapování sociálního klimatu školy (rozhovory, dotazník pro žáky),
- analýza řešených či odhalených případů rizikového chování žáků školy (databáze ŠMP),
- vyhodnocení účinnosti Školních preventivních programů (zhodnocení realizovaných preventivních programů),
- vyhodnocení databáze výchovného poradce,
- vyhodnocení spolupráce v rámci školy (rozhovory, dotazník pro učitele).

8. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Škola se v oblasti prevence dlouhodobě snaží o co nejmenší finanční zátěž žáků a jejich zákonných zástupců. Školní metodik prevence, ve spolupráci s oblastním metodikem prevence v PPP, sleduje nabídku preventivních programů v regionu a možnosti jejich financování.

Školní

metodik sleduje i vyhlašování dotačních projektů na primární prevenci ve školách z MŠMT či Jihomoravského kraje.

Programy prevence jsou často hrazeny z projektů spolupracujících organizací. Dalším možným zdrojem financování prevence ve škole jsou každoroční příspěvky ze Sociálního fondu žáků. Malá část preventivních programů je přímo hrazena žáky či jejich zákonnými zástupci.

Zpracovala: Mgr. Jarmila Skoumalová, metodik prevence

Datum: 23. 9. 2019

Schválila: Mgr. Renáta Michálková, ředitelka školy